

tomu nesporně bylo v souzeném případě. Nelze souhlasiti s názorem odvolatelů, že by to záviselo na libovůli zaměstnavatelově, chtěl-li by býti vůči zaměstnaným dělníkům podnikatelem čili nic a že by se tak mohl vyhnouti případnému ručení za následky úrazů. Vždyť těžířstvo jako podnikatel bylo odpovědno za zapravení pojišťovacích příspěvků a těžířstvo byla by stihla platební povinnost podle § 17, kdyby byla příspěvky nezapravila druhá žalovaná, těžířstvo pak také jako podnikatele stihá ručení vůči pojišťovně ve smyslu §u 45 úř. zák. Od těchto povinností nemohlo se těžířstvo žádnou úmluvou osvoboditi, následkem toho je pouze důsledným, je-li rozsah jeho ručení vůči osobám k nárokům z úrazu oprávněným vymezen podle §u 46 úř. zák. Tím však jest již o odvolání rozhodnuto a nebylo by potřeba zabývat se ještě dalšími vývody stěžovatelů, protože odvolatelé v řízení u první stolice nějaké jednání neb opomenutí žalovaného těžířstva, které by vycházelo přímo ze zlého úmyslu, ani netvrdili.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s., není opodstatněno. Za podnikatele podniku pokládá se podle §u 11 úř. zák. osoba, na jejíž účet se provozování děje, tedy osoba, která nese risiko hospodářské produkce a již připadá tudíž i zisk podnikatelský. Podnikatelem provozu pískoviště, ve kterém zemřelý syn žalobců byl zaměstnán, bylo tudíž jediné žalované těžařstvo, poněvadž jemu podle zjištění nižších soudů pískoviště patří, ono tam svými zřizenci práce na svůj účet provádělo, též práci zahynuvšímu synovi žalobců tam přikázalo a nad ním dozor vedlo. Okolnost, že podnikatelstvo staveb najalo syna žalobců za dělníka, platilo ho a dodalo do práce žalovanému těžařstvu, a že za to obdrželo od tohoto paušální odměnu za den a hlavu, jest nerozhodná, poněvadž firma, třebaže takto měla též nepřímý zisk z provozu pískoviště, nebyla nijak účastna na hospodářském risku tohoto podniku; ani okolnost, že syn žalobců nebyl v přímém smluvním poměru s těžařstvem, nemá významu, poněvadž osoby zaměstnané v podniku úrazovému pojištění podrobeném podle §u 1 úř. zák. podléhají úrazovému pojištění již důsledkem tohoto svého zaměstnání bez ohledu na to, jaký jest jeho smluvní podklad. Náзор nižších soudů, že by žalobci byli oprávněni domáhati se náhrady na žalovaném těžířstvu jen za předpokladů §u 46 první odstavec úř. zák., jest tudíž správný.

Čís. 6539.

Do změnujícího usnesení rekursního soudu, jímž byl zamítnut návrh vymáhajícího věřitele, by bylo pokračováno v exekučním řízení a dlužníku uloženo, by zaplatil útraty, jest dovolací rekurs vymáhajícího věřitele přípustným, třebas jeho hospodářský zájem týkal se nadále pouze útrat.

Navrhl-li dlužník zrušení exekuce pro uspokojení věřitele a soud dal vymáhajícímu věřiteli několikadenní lhůtu k vyjádření se o návrhu dlužníkově, nebylo nutně potřebným (§ 74 ex. ř.), by vymáhající věřitel hned téhož dne, kdy mu bylo doručeno usnesení vyzývající ho k vyjádření, navrhl pokračování v exekuci a uložení náhrady útrat dlužníkovi.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1926, R I 948/26.)

Dlužník navrhl u exekučního soudu zrušení exekuce pro úplné uspokojení vymáhajícího věřitele. Exekuční soud vyzval dne 7. července 1925 vymáhajícího věřitele, by se do osmi dnů vyjádřil o dlužníkově návrhu. Výzva k vyjádření byla vymáhajícímu věřiteli doručena dne 8. července 1926 a ještě téhož dne navrhl vymáhající věřitel, by bylo v exekučním řízení pokračováno a dlužníku uloženo zaplatiti útraty. Soud první stolice návrhu vymáhajícího věřitele vyhověl, rekursní soud (usnesením ze dne 20. srpna 1926) ho zamítl, ježto vymáhajícímu věřiteli bylo zapláceno dne 9. července 1926. Do tohoto usnesení soudu druhé stolice podal vymáhající věřitel stížnost, kterou první soudce odmítl jako nepřipustnou, uváděje, že jde tu o otázku útratovou, poněvadž v exekuci mělo býti pokračováno pro útraty podání strany vymáhající a odvolal se na ustanovení §§ 528 c. ř. s. a 78 ex. ř. Rekursní soud (usnesením ze dne 24. září 1926) zrušil napadené usnesení a poukázal první soud, by o dovolacím rekursu vymáhajícího věřitele dále po zákonu jednal. Důvody: S názorem prvního soudce nelze souhlasiti. Vždyť v původním usnesení rekursního soudu R I 303/26 nešlo jen o útraty, nýbrž o otázku, že zamítnut byl návrh strany vymáhající, by v řízení exekučním bylo pokračováno a aby straně povinné uloženo bylo platiti útraty. V návrhu, o kterém tu bylo rozhodováno, tvrdila strana vymáhající, že vymáhaná pohledávka jí zaplácena nebyla, navrhla proto pokračování v exekuci a žádala o přisouzení útrat tohoto návrhu. Teprve v dalším podání došlém na soud 7. srpna 1926 vymáhající strana obmezila exekuci na útraty 151 Kč 57 h přisouzené jí usnesením ze dne 24. července 1926 a žádala o přisouzení dalších útrat. Nebylo tedy napadené usnesení rekursního soudu (R I 303/26) pouze rozhodnutím v otázce útrat a není rekurs proti tomuto rozhodnutí nepřipustným podle § 528 c. ř. s. a §u 78 ex. ř. Do tohoto usnesení rekursního soudu stěžoval si dlužník.

Nejvyšší soud nevyhověl ani rekursu dlužníka do usnesení rekursního soudu ze dne 24. září 1926, ani dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele do usnesení rekursního soudu ze dne 20. srpna 1926.

Důvody:

K dovolacímu rekursu povinného. Jde o otázku přípustnosti dovolacího rekursu do změnujícího usnesení rekursního soudu. Dovolací rekurs dlužníka, jenž napadá usnesení rekursního soudu, jímž byl uznán dovolací rekurs vymáhající věřitelky za přípustný, není v právu. Dlužník, předloživ složenku poštovního úřadu šekového, navrhl u exekučního

soudu zrušení exekuce pro úplné uspokojení vymáhající věřitelky. Věřitelka, byvši vyzvána exekučním soudem k vyjádření, prohlásila, že nebyla uspokojena a že žádá, by bylo v exekučním řízení pokračováno a by byla dlužníku uložena náhrada útrat vyjádření. Po té rozhodl exekuční soud usnesením ze dne 24. července 1926, že se v řízení exekučním pokračuje a že se útraty vyjádření určují na 151 Kč 57 h. Podotknouti jest, že správně měl exekuční soud rozhodnouti o návrhu dlužníkově na zrušení exekuce a ne o vyjádření věřitelky proti tomuto návrhu. A správně měl pak také rekursní soud, vyhověv usnesením ze dne 20. srpna 1926 rekursu dlužníkovu, stylisovati svůj výrok v ten rozum, že se na návrh dlužníkův exekuce zrušuje a nikoliv, že se zamítá návrh vymáhající věřitelky na pokračování. Ale tato formální nedopatření nemají právního významu. Právní význam mají a pro řešení otázky přípustnosti dovolacího rekursu vymáhající věřitelky směrodatna jsou jediné tato hlediska: 1. že podkladem celého opravného řízení jest tu jen usnesení exekučního soudu ze dne 24. července 1926 a že jen podle skutkového a právního stavu z tohoto dne mohou býti rozhodnutí nižších stolic přezkoumána, 2. že otázka útratová jest otázkou podružnou, jejíž rozhodnutí závisí úplně na tom, jak bude rozhodnuto ve věci samé. Rekursní soud, zamítнув návrh vymáhající věřitelky na pokračování v exekučním řízení, nemohl jí přiznati útraty návrhu. Byl to prostý důsledek neúspěchu návrhu (§ 74 ex. ř., § 41 c. ř. s. a § 78 ex. ř.). Dlužník nerekoval proti útratovému výroku prvního soudu (jak by se mohlo zdáti z odůvodnění rekursního soudu), nýbrž proti jeho usnesení ze dne 24. července 1926, jímž bylo nařízeno pokračování v exekuci, a navrhl jeho změnu a zamítnutí návrhu vymáhající věřitelky na pokračování v exekučním řízení. Zcela mimo úvahu musí zůstatí další návrh vymáhající věřitelky, podaný až dne 7. srpna 1926, jímž obmezuje exekuci jen na útraty 151 Kč 57 h a žádá nové útraty, neboť to jsou skutečnosti, které nastaly až po rozhodnutí prvního soudu, jež jest předmětem řízení opravného. Padne-li první návrh vymáhající věřitelky na pokračování v řízení exekučním, padne tím přirozeně také její návrh na náhradu útrat 151 Kč 57 h a tím zároveň i její další návrh na vydobytí těchto útrat. Z toho, co posud vyloženo, jest zřejmo, že dovolací rekurs vymáhající věřitelky do změnujícího usnesení rekursního soudu ze dne 20. srpna 1926 nesměřuje proti výroku útratovému, nýbrž proti výroku, kterým bylo změněno usnesení prvního soudu »ve věci samé«, t. j. v otázce, zda má býti exekuce zrušena, či zda v ní má býti pokračováno. Proto také zní její rekursní návrh na obnovení usnesení prvního soudu ze dne 24. července 1926, ač neměla do toho zaplétati také návrh na zrušení druhého usnesení exekučního soudu ze dne 7. srpna 1926, které bylo jen důsledkem prvního usnesení a není předmětem opravného řízení. Je lhostejno, že nynější hospodářský zájem vymáhající věřitelky jest obmezen již jen na útraty, když předmětem rozhodování je jiná otázka, než nárok útratový a když osud tohoto nároku závisí jen na rozhodnutí otázky hlavní. Není tudíž správným názor dovolacího rekursu, že jest tu otázka útratová s otázkou neútratovou tak spjata, že jednu od druhé nelze oddělití, pravdou jest opak, že otázka útratová jest zcela závisla na otázce neútratové.

Neprávem tudíž první soud odmítl dovolací rekurs s poukazem na § 528 c. ř. s. a § 78 ex. ř. a právem rekursní soud prohlásil tento dovolací rekurs za přípustný, zdůrazniv, že hlavní otázkou, kterou třeba řešiti, není otázka útrat, nýbrž otázka »pokračování v exekuci«. Nutno tedy rozhodnouti o dovolacím rekursu ve věci.

K dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky. Výzva k vyjádření byla ze dne 7. července 1926 a byla vymáhající věřitelce doručena již následujícího dne, 8. července 1926, která však již téhož dne odeslala prohlášení na pokračování v exekuci. Dlužník předložil u exekučního soudu stvrzenku poštovního úřadu šekového na 1252 Kč 30 h, což ovšem ve výzvě, jež byla doručena vymáhající věřitelce, nebylo uvedeno. Ve výzvě stojí toliko, že dlužník navrhl zrušení exekuce pro úplné uspokojení vymáhající strany, avšak lhůta k vyjádření byla dána osmidenní. Jest sice pravda, že vymáhající věřitelce bylo volno podati vyjádření hned prvního dne. Avšak třeba jest zkoumati, zda to bylo nutně potřebné, aby se s takovým chvatem vyjádřila záporně. Vždyť to mělo v zápětí další útraty pro dlužníka a ohledně těch platí vždy zásada účelnosti (§ 74 ex. řádu). Vymáhající věřitelka měla toho dne, kdy se vyjádřila, k tomu účelu ještě plných 8 dní, a v tomto případě, kdyby byla posečkala jen jeden den, byla by se již přesvědčila, že dlužník skutečně vymáhanou pohledávku s příslušenstvím úplně zaplatil, protože již druhý den lhůty došly peníze. Kdyby byl exekuční soud ihned podle §u 40 poslední věty prvního odstavce ex. ř. zrušil exekuci a o tom vyrozuměl vymáhající věřitelku, bylo by její okamžitou stížnost do usnesení o zrušení posuzovati se stejných hledisk, jako když soud napřed vyrozuměl vymáhající stranu o návrhu dlužníkově na zrušení exekuce. Viděla-li vymáhající věřitelka, že doručené usnesení jest datováno teprve předcházejícího dne, měla vyčkati přiměřenou dobu ze lhůty, protože mohla počítati s možností, že dlužník odeslal, jak to často bývá, peníze právě teprve posledního dne a že dojdou v krátké době. Z přiměřeného sečkání nehrozilo vymáhající věřitelce nebezpečí a její obava, že dlužník po případě vůbec neplatil a že zamýšlí jen exekuci protáhnouti, nebyla zatím ničím odůvodněna a ukázala se také bezpodstatnou. Když tedy dlužník zaplatil, jak vymáhající věřitelka přiznala, pohledávku s příslušenstvím již dne 9. července 1926, jest bez významu, platil-li složenkou a byl-li oprávněn jí použiti, či platil-li poukázkou.

Čís. 6540.

Pro ocenění předmětu sporu při žalobě podle §u 35 ex. ř. jest rozhodnou výše vymáhané pohledávky bez úroků, útrat a jiného příslušenství.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1926, R I 1021/26.)

Žalobu o zrušení exekuce podle §u 35 ex. ř. procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek zrušil a přerušil řízení až do rozhodnutí jiného sporu.

Nejvyšší soud odmítl rekurs.